

ОГЛЯДИ, РЕЦЕНЗІЇ

DOI <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.1.28>

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»¹

Соболь Євген Юрійович,

доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
ректор

Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка

Сьогодні політичне, економічне, соціальне становище України вимагає нових кардинальних змін для розбудови правової держави, тому країна розпочала реформи в різних галузях суспільного життя. Проте події, що відбуваються сьогодні у світі та в Україні, мають наслідком порушення рівноваги практично в усіх сферах суспільно-політичного і соціально-економічного середовища. Тож підприємницький сектор України вимушений самостійно вирішувати проблеми власного розвитку та формувати механізми «виживання», у тому числі в умовах карантинно-обмежуючих вимог.

Більшість країн світу має позицію партнерського відношення щодо бізнес-сектору. Це зумовлено тим, що типологія відносин державного та приватного секторів лежить в основі дискусії щодо економічного розвитку будь-якої країни. Неможливо досягти економічного зростання без сильної держави, з якою можна було б співпрацювати підприємцю, пропонуючи їй ключові суспільні блага, які гарантовано забезпечені та захищені з боку останньої.

За кордоном захист прав суб'єктів підприємницької діяльності здебільшого розглядається як частина їх підтримки. Це реалізовано системою заходів, що спрямовані на поліпшення бізнес-клімату та вирішення таких питань, як: ефектив-

ність державного управління, податковий режим, особливості права власності, деєвроалізація, скорочення готівки в економіці і боротьба з неформальністю, електронний підпис, затримки з відшкодуванням державних зобов'язань, можливість фінансування економіки і т. д. Відповідно, акцент зроблено на забезпечення ефективності державної політики, постійне вдосконалення розроблення, прийняття та реалізації законодавчих актів, підвищення якості правового регулювання та підвищення його ефективності та послідовності, що в підсумку створює надійний механізм захисту прав підприємців.

Беручи до уваги зазначене, автори монографії зробили висновок, що «відсутність ефективних адміністративно-організаційних заходів захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності, наявність складнощів у процесі взаємодії суб'єктів підприємницької діяльності з органами публічної влади, недосконалість нормативно-правового забезпечення розвитку захисних механізмів щодо прав суб'єктів підприємницької діяльності, а також недостатня наукова розробленість проблематики адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні сукупно обґрунтовують актуальність цієї роботи».

¹ Боровик А.В., Парамонов Д.Ю. Адміністративно-правове забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : монографія. Одеса : Гельветика, 2022. 268 с.

Отже, актуальність монографії А.В. Боровика та Д.Ю. Парамонова «Адміністративно-правове забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні» не викликає сумнівів і заперечень.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, які містять дев'ять підрозділів та списку використаної літератури. Перший розділ стосується загальної характеристики адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні (містить чотири підрозділи); другий розділ розкриває зміст та сутність адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні (включає три підрозділи); а третій розділ авторами присвячено шляхам удосконалення адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні (включає у себе два підрозділи).

У монографії авторами в межах загальної характеристики адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні охарактеризовано категорію «підприємницька діяльність» через призму об'єктного складника адміністративно-правового регулювання, розкрито сутність та ознаки публічних правовідносин щодо захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні, а також визначено систему суб'єктів, принципи та нормативні засади адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.

Доведено, що адміністративний аспект поняття підприємницької діяльності репрезентований її юридичною природою як одного з механізмів економічного розвитку країни, без урегулювання та впорядкування суспільних відносин адміністративно-правовими нормами, у межах якого унеможливлено забезпечення свободи підприємництва та його державна підтримка. Тому сутність адміністративно-правового регулювання підприємницької діяльності в Україні визначено через необхідність упорядкування публічних правовідносин щодо економічного розвитку країни, підтримки підприємницької діяльності

та захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.

Цілий підрозділ у монографії (3.1) присвячено зарубіжному досвіду адміністративно-правового забезпечення захисту підприємницької діяльності, що, беззаперечно, лише додає авторитету рецензованій праці. Водночас результати аналізу досвіду Киргизької Республіки щодо наявності у цій країні відокремленої державної політики щодо захисту прав підприємців не репрезентують авторського висновку, чи потрібно Україні адаптувати такий досвід.

Заслуговують на увагу визначені авторами у роботі принципи адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні, які є, по-перше, закріпленими актами законодавства засадничими основами правил щодо його здійснення; по-друге, фундаментальними ідеями щодо належної діяльності публічних адміністрацій у досліджуваній сфері. Автори переконані, що ці принципи стосуються: а) у цілому адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні як системного правового явища; б) окремо діяльності суб'єктів владних повноважень, що відповідають за організацію та здійснення такого захисту.

Досить доречними є висновки авторів, про сутність публічних правовідносин судового захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.

Таким чином, монографія «Адміністративно-правове забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні», підготовлена кандидатом юридичних наук, професором Андрієм Боровиком та доктором філософії в галузі права Денисом Парамоновим, становить безсумнівну цінність для науки адміністративного права та буде корисна для вчених, аспірантів, слухачів магістратури закладів вищої освіти юридичного профілю, прокурорів, адвокатів, суддів, а також для всіх осіб, які цікавляться питаннями адміністративно-правового забезпечення захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності в Україні.